

**გადაწყვეტილება
საქართველო-სახელით**

**05 თებერვალი 2020 წელი
თბილისი**

ქ.

შესავალი ნაწილი

**თბილისის საქალაქო სასამართლო-სამოქალაქო საქმეთა კოლეგია
მო-ამართლე თინათინ ეცადაშვილი
სხდომის მდივანი ნატო ხელაშვილი**

მო-არჩელე: ად---ა ჰა-----ა

წარმომადგენელი: სო-ო კო-----ა

მოპასუხეები: მი---ა ფა----ა, ფი-----ო-იმ ა-----ო-----

წარმომადგენლები: ინ-----ა, ზუ-----ი, კა-----ა

დავის საგანი: თანხის დაკისრება

ა ღ წ ე რ ი ლ ო ბ ი თ ი ნ ა წ ი ლ ი:

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. მოპასუხეებს მი---ა ფა----ას და ფი-----ო-იმ ა-----ო-----ს მო-არჩელის სასარგებლოდ დაეკისროთ 9000 ლარის გადახდა.

სარჩელი ემყარება შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: აბა-- ა-----ო-----ს, რომელიც არის მო-არჩელის ახლობელი, ჩადენილი დანაშაულისათვის დააკავეს ქუთაისში. მისმა მშობლებმა მა---ა ფა----ამ და ფი-----ო-იმ ალ-----იმ მას სთხოვეს შვილის დასაცავად კარგი ადვოკატის მოძიება და რადგან თვითონ არ სურდათ ვინმესთან კონტაქტი, ადვოკატთან ურთიერთობა ად---ა ჰა-----ას მიანდეს. მო-არჩელემ ადვოკატ ზა--ა დო-----ესთან შეთანხმებას მოაწერა ხელი და მოპასუხეთა თანხმობით მოურიგდა თანხა--ე. საადვოკატო მომსახურებისთვის გადაიხადა 6000 ლარი, ასევე პატიმრის განთავისუფლებისათვის გადაიხადა გირაო- თანხა 6000 ლარი, რომელიც ბანკში ჩარიცხა თე-----ამ. მო-არჩელემ აღნიშნული თანხები გადასცა ადვოკატს და გირაო- გადამხდელ მესამე პირს მოპასუხეებთან შეთანხმებით. ადვოკატს ასევე გადასცა სახარჯო თანხები, სულ 3000 ლარის ოდენობით. მხარეები შეთანხმდნენ, რომ მოპასუხეები თავიანთი ვაჟის საპატიმროდან

განთავისუფლების შემდეგ მო-არჩელეს ერთიანად დაუბრუნებდნენ თანხას. სულ ად---ა ჰა-----ას მიერ გადახდ---ი იქნა 15000 ლარი, საიდანაც 6000 ლარი არის გირაო- თანხა, რომლის დაბრუნებასაც ედავებიან სააღსრულებო ბიურო-, რადგან ქუთაისის საქალაქო სასამართლო- 2019 წლის 17 იანვრის განაჩენით აღნიშნული თანხა უნდა დაბრუნებოდა თე-----ას და სააღსრულებო ბიურომ გადარიცხა სპეციალურ ანგარიშზე. მო-არჩელემ არაერთხელ მო-თხოვა მოპასუხეებს მისი კუთვნილი თანხის დაბრუნება, მაგრამ მოპასუხეებმა გამოიყენეს მო-არჩელე, ისარგებლეს მისი გულკეთილობით, მოატყუეს და თანხა 9000 ლარის ოდენობით არ დაუბრუნეს.

2. მოპასუხის პოზიცია

2.1. მოპასუხეებმა მა---ა ფა----ამ და ფი-----ო-იმ აღ-----იმ წერილობით წარმოდგენილი შესაგებლით სარჩელი არ ცნეს და განმარტეს, რომ მო-არჩელეს ნამდვილად სთხოვეს ადვოკატის მოძიება და აღნიშნული მომსახურების სანაცვლოდ თავიდანვე გადასცეს 11000 აშშ დოლარი ნაღდი ფული, საიდანაც უნდა დაფარულიყო ყველა საჭირო ხარჯი. მოპასუხეთა განმარტებით ისინი მოითხოვდნენ შვილის ადვოკატთან შეხვედრას, მაგრამ მო-არჩელემ მათ უთხრა, რომ საჭირო არ იყო ადვოკატთან კონტაქტი, რადგან საქმეს თავად მოაგვარებდა. ამასთანავე, მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ მათი შვილი თავისუფალია, მაგრამ არა ადვოკატ ზა--ა დო-----ის დახმარებით, რომელმაც თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სცადა მოპასუხეების შვილის დახმარება, მაგრამ ვერ შეძლო. მას შემდეგ რაც ადვოკატმა მოპასუხეთა დახმარება ვერ შეძლო, მო-არჩელემ მისთვის გადაცემული 11000 აშშ დოლარიდან მოპასუხეებს დაუბრუნა 8600 აშშ დოლარი, ხოლო 2400 აშშ დოლარი გამოქვითა გირაო- თანხაში. ამას გარდა მოპასუხეებმა დამატებით ადვოკატის მიერ გაწეული სამსახურის ასანა--ლაურებლად მას გადასცა 800 აშშ დოლარი. შესაბამისად, მა---ა ფა-----ას და ფი-----ო-იმ ა-----ო-----ს რაიმე სახის თანხა გადასახდელი არ აქვთ მო-არჩელისთვის. ამასთან მო-არჩელეს და მოპასუხეებს შორის რაიმე სახის ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობა არ არსებობს, შესაბამისად, თუ არ არსებობს ვალდებულება, არც შესრულება იქნება სახეზე. ამდენად სარჩელი უსაფუძვლო და დაუსაბუთებელია.

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. ქ. ქუთაისის საქალაქო სასამართლო- 2019 წლის 17 იანვრის განაჩენით №1/-----, დამტკიცდა აბა-- აღ-----ის, და-----ეს, შო-----ას და ქუთაისის რაიონული პროკურატურის სტაჟიორ-პროკურორ გი-----ეს შორის 2019 წლის 10 და 17 იანვარს დადებული საპროცესო შეთანხმება. ბრალდებული აბა-- აღ-----ი ცნობილი იქნა დამნაშავედ, საქართველო-სსკ-ის 236-ე მუხლის მეხამე ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულის

ჩადენისთვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესა--ღვრა თავისუფლების აღკვეთა 4 წლის ვადით, რაც საქართველო- სსკ-ის 63-ე მუხლის თანახმად ჩაეთვალა პირობითად. მასვე საქართველო- სისხლის სამართლის კოდექსის 42-ე მუხლის მე-5 ნაწილის **საფუძველზე დამატებით სასჯელის სახედ დაეკისრა ჯარიმა 6000 ლარის ოდენობით.**

3.1.2. ქ. ქუთაისის საქალაქო სასამართლო- 2019 წლის 17 იანვრის №1/----- განაჩენის მიხედვით დაცვის მხარეს წარმოადგენდნენ გი-----ი და ირ-----ი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- 2019 წლის 17 იანვრის №1/----- განაჩენი (ს.ფ 22-31)

3.1.3. თე-----ას მიერ 2017 წლის 6 მარტს სისხლის სამართლის საქმეზე აბა-
- ალ-----ის სახელით გირაო- საფასური 6000 ლარი გადახდ---ი იქნა სსიპ აღსრულების ეროვნული ბიურო- ანგარიშზე.

3.1.4. ვი---დან ქუთაისის საქალაქო სასამართლო- 2019 წლის 17 იანვრის განაჩენით აბა-- ა-----რ-ო-----ს დამატებით სასჯელის სახედ დაეკისრა ჯარიმა 6000 ლარის ოდენობით, მისი სახელით შეტანილი გირაო- თანხა 6000 ლარი აღმასრულებელმა „აღსრულებო წარმოების შესახებ“ საქართველო- კანონის 28¹ მუხლის შესაბამისად ჯარიმის სახით გადარიცხა სახელმწიფო ბიუჯეტში 2019 წლის 06 თებერვალს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დასტური (ს.ფ 44)

- ქვითარი (ს.ფ. 45)

- აღსრულების ეროვნული ბიურო- ბრძანება #928 (ს.ფ. 46-47)

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.1. მო-არჩელე ად---ა ჰა-----ას და ადვოკატ ზა--ა დო-----ეს შორის არსებობდა დავალების ხელშეკრულება.

საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 709-ე მუხლის მიხედვით, დავალების ხელშეკრულებით რწმუნებული ვალდებულია შეასრულო- მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე.

მართალია სარჩელზე დართული და შემდგომ სასამართლო- სხდომა--ე დედნის სახით წარმოდგენილი იურიდიული მომსახურების გაწევის თაობა--ე 2017 წლის 07 მარტის ხელშეკრულებების პირობები მთლიანად სხვადასხვაა, მაგრამ თვითონ ხელშეკრულებების შინაარსი მოწმობს, რომ მო-არჩელე ად---ა

ჰა-----ას და ადვოკატ ზა--ა დო-----ეს შორის არსებობდა დავალების ხელშეკრულება, რომლის საგანსაც წარმოადგენდა იურიდიული მომსახურების გაწევა ბრალდებულ აბა-- ალ-----ს უფლებების და ინტერესების დასაცავად საგამოძიებო ორგანოებში და სასამართლოში. იურიდიული მომსახურების საფასური განისა--ღვრა 6000 ლარით.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- იურიდიული მომსახურების გაწევის თაობა--ე ხელშეკრულება #117 (ს.ფ. 32-36)
- იურიდიული მომსახურების გაწევის თაობა--ე ხელშეკრულება #117 (ს.ფ. 146-151)

3.2.2. ადვოკატ ზა--ა დო-----ეს 2017 წლის 07 მარტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე აბა-- ა-----რ-ო-----ს სასარგებლოდ რაიმე სახის იურიდიული მომსახურება არ გაუწევია, აღნიშნულის დამადასტურებელი მტკიცებულება მო-არჩელეს არ წარმოუდგენია. უფრო მეტიც საქმეში წარმოდგენილი ქ. ქუთაისის საქალაქო სასამართლო- 2019 წლის 17 იანვრის №1/------ განაჩენის მიხედვით დაცვის მხარეს წარმოადგენდნენ გი-----ი და ირ-----ი.

3.2.3. საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 711-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად რწმუნებულმა დავალება პირადად უნდა შეასრულო-, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მას ნება დართეს გადაენდო იგი მესამე პირისათვის, ანდა იძულებულია ასე მოიქცეს შექმნილი გარემოებების გამო. დაშვებულია დამხმარე პირთა ჩართვა.

განსახილველ შემთხვევაში მოპასუხეების, მი---ა ფა-----ას და ფი-----ო-იმ ალ-----ის მიერ დავალების მესამე პირისათვის გადანდობა არ მომხდარა. საქმეში არ არსებობს რაიმე სახის მტკიცებულება, რომლითაც დადასტურდებოდა აბა-- ალ-----ის მშობლების მიერ ად---ა ჰა-----ა-ე მესამე პირისთვის დავალების გადანდობის უფლება.

3.2.4. მოპასუხეთა მიერ მო-არჩელისთვის 11000 აშშ დოლარის გადაცემის ფაქტი არ დასტურდება.

3.2.5. არ დგინდება მო-არჩელე ად---ა ჰა-----ას მიერ ადვოკატ ზა--ა დო-----ისთვის აბა-- ალ-----ის იურიდიული მომსახურების საფასურის გადახდა საკუთარი სახსრებით.

3.2.6. მო-არჩელე ად---ა ჰა-----ას მიერ ვერ იქნა დადასტურებული ადვოკატ ზა--ა დო-----ისთვის გზის და სხვა ხარჯების, სულ 3000 ლარის გადაცემის შესახებ ფაქტობრივი გარემოება.

სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოში სამოქალაქო საქმეებზე სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობისა და დისპოზიციურობის პრინციპების დაცვით, რაც ასახვას ჰპოვებს საქართველო-სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3-4-ე და 102.1 მუხლებში, რომელთა მიხედვითაც მო-არჩეულე განსა--ღვრავს თუ სარჩელში მითითებული სასარჩელო მოთხოვნა რომელ ფაქტობრივ გარემოება--ე დაამყარო-, ხოლო მხარეებს ევალებათ დაამტკიცონ სარჩელში და შესაგებელში მათ მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებები.

მტკიცებულებათა კვლევის ეტაპზე სასამართლო- უპირველესი ვალი მტკიცებულებათა იურიდიული ძალის, მათი სანდოობის განსა--ღვრა, ღირებულებითი ძალის დადგენაა, რომელიც მათი შინაარსობრივი კვლევის შედეგად უნდა განხორციელდეს. სწორედ ამ კრიტერიუმით გამორჩეული თანაბარი ძალის მქონე მტკიცებულებების ინდივიდუალურად და ერთობლიობაში შეფასებით ექმნება სასამართლო- შინაგანი რწმენა მტკიცების საგანში შემავალი გარემოების არსებობა-არარსებობის შესახებ, თანახმად საქართველო-სამოქალაქო კოდექსის 105.3 მუხლისა.

განსახილველ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილია ზა--ა დო----ის ხელწერილი (ს.ფ. 53), რომლის თანახმად მან როგორც აბა-- ალ-----ის ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა სისხლის სამართლის საქმეზე გარდა საადვოკატო მომსახურების 6000 ლარისა, აიღო ნაწილ-ნაწილ 3000 ლარი გზის და ასევე სხვა ხარჯებისთვის ად--ა ჰა-----ასგან. ხარჯების თაობა--ე მას ალ-----ის მშობლები არ ეკონტაქტებოდნენ.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- წარმოდგენილია ზა--ა დო----ის ხელწერილი (ს.ფ. 53)

სასამართლო განმარტავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში წარმოდგენილი ხელწერილი არ არის სათანადო წესით დამოწმებული და ვერ განიხილება, როგორც მტკიცებულებითი ხასიათის დოკუმენტი.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მო-არჩეულე ვერ ადასტურებს ადვოკატ ზა--ა დო----ისთვის გზის და სხვა ხარჯების, სულ 3000 ლარის გადაცემის შესახებ ფაქტობრივ გარემოებას, რაც აღნიშნული მოთხოვნის დაკმაყოფილება--ე უარის თქმის საფუძველს წარმოადგენს.

აქვე სასამართლო განმარტავს, რომ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მო-არჩეულე ად--ა ჰა-----ას მიერ დადასტურებოდა ადვოკატ ზა--ა დო----ისთვის გზის და სხვა ხარჯის 3000 ლარის გადაცემის ფაქტი, აღნიშნული ვერ გამოდგებოდა მოპასუხეთათვის მითითებული თანხის დაკისრების საფუძველად, რადგან ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობა არსებობდა მო-არჩეულე ად--ა ჰა-----ას და ადვოკატ ზა--ა დო----ეს შორის და არა მოპასუხეებს და მო-

არჩელეს შორის. აღნიშნულიდან გამომდინარე კი მო-არჩელეს მოთხოვნის უფლება შესაძლებელია ჰქონოდა არა მოპასუხეების, არამედ ზა--ა დო----ის მიმართ.

სამოტივაციო ნაწილი:

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

საქმეში არსებული მტკიცებულებების და დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების შეფასების შედეგად, სასამართლო დადასტურებულად მიიჩნევს, ად--ა ჰა-----ას სარჩელი არ უნდა დაკმაყოფილდეს;

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 316-317-ე, 361-ე, 341-ე, 709-711-ე მუხლებით;

საქართველო- სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3, მე-4, 102-105-ე მუხლებით;

6. სამართლებრივი შეფასება

6.1. საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 709-ე მუხლის მიხედვით, დავალების ხელშეკრულებით რწმუნებული ვალდებულია შეასრულო- მისთვის დავალებული (მინდობილი) ერთი ან რამდენიმე მოქმედება მარწმუნებლის სახელითა და ხარჯზე.

ამავე კოდექსის 710-ე მუხლის შესაბამისად, მარწმუნებელი ვალდებულია გადაუხადო- რწმუნებულს გასამრჯელო მხოლოდ ხელშეკრულებით ან კანონით გათვალისწინებულ შემთხვევებში. გასამრჯელო ჩაითვლება უსიტყვოდ შეთანხმებულად, თუ გარემოებათა მიხედვით მოქმედების შესრულება მხოლოდ გასამრჯელოთი არის მო-ალოდნელი. თუ გასამრჯელო-ოდენობა არ არის განსა--ღვრული, მაშინ რაიმე ნიხრის არსებობისას შეთანხმებულად მიიჩნევა სანიხრო გასამრჯელო, ისევე, როგორც ნიხრის არარსებობისას - ჩვეულებრივი გასამრჯელო.

საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 711-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად რწმუნებულმა დავალება პირადად უნდა შეასრულო-, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა მას ნება დართეს გადაეცინო იგი მესამე პირისათვის, ანდა იძულებულია ასე მოიქცეს შექმნილი გარემოებების გამო. დაშვებულია დამხმარე პირთა ჩართვა.

განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ ად--ა ჰა-----ას და ადვოკატ ზა--ა დო----ეს შორის 2017 წლის 07 მარტს დაიდო იურიდიული

მომსახურების გაწევის თაობა--ე ხელშეკრულება, რომლის საგანსაც წარმოადგენდა იურიდიული მომსახურების გაწევა ბრალდებულ აბა--ა-----ო----ს უფლებების და ინტერესების დასაცავად საგამოძიებო ორგანოებში და სასამართლოში. იურიდიული მომსახურების საფასური განისა--ღვრა 6000 ლარით.

საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 316-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ვალდებულების ძალით კრედიტორი უფლებამო-ილია მო-თხოვო-მოვალეს რაიმე მოქმედების შესრულება.

საქართველო- სამოქალაქო კოდექსის 317-ე მუხლის თანახმად, ვალდებულების წარმოშობისათვის აუცილებელია მონაწილეთა შორის ხელშეკრულება, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ვალდებულება წარმოიშობა ზიანის მიყენების (დელიქტის), უსაფუძვლო გამდიდრების ან კანონით გათვალისწინებული სხვა საფუძვლებიდან.

სამოქალაქო კოდექსის 361-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ვალდებულება უნდა შესრულდეს ჯეროვნად, კეთილსინდისიერად, დათქმულ დრო-ა და ადგილას.

სამოქალაქო საპროცესო სამართალში მტკიცების საგანს შეადგენს ის გარემოებები, რომლებსაც პროცესუალურ სამართალურთიერთობებში წარმოადგენს სამართლებრივი ფაქტები. მხარეთა მიერ მტკიცების ტვირთის რეალიზებასა და მტკიცების საგნის განსა--ღვრას ახასიათებს მჭიდრო ურთიერთკავშირი, რადგანაც სასამართლოში ყოველი კონკრეტული სამოქალაქო საქმის გადაწყვეტა დაკავშირებულია განსა--ღვრული ფაქტების დადგენასთან. სწორედ ამიტომ, მტკიცების საგანს პროცესუალურ კანონმდებლობასა და პრაქტიკაში პრინციპული მნიშვნელობა აქვს. ასეთივე პრინციპული მნიშვნელობის მქონეა პროცესუალური საკითხი მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის განაწილების შესახებ (იხ. ასევე, სუსგ-ები Nას1020-963-2015, 25.11.2015წ; Nას-522-495-2014, 05.06.2015წ. და Nას-1024-982-2014, 28.09.2015წ.).

მტკიცების ვალდებულება (ტვირთი) მხარეთა შორის ნაწილდება საქართველო-სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის პირველი ნაწილით **(თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცო- გარემოებანი, რომლებზეც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს)** დადგენილი ზოგადი წესისა და მატერიალური კოდექსის (ზოგჯერ კი სსკ-ის) ნორმებით გათვალისწინებულ გამონაკლის შემთხვევაში განსაკუთრებული წესით. მატერიალური სამართლის ნორმები (ზოგჯერ კი სსკ-ის) ითვალისწინებს გამონაკლისის ზოგადი წესიდან იმ მხრივ, რომ ამ ნორმებით ფაქტის დამტკიცების ან ფაქტის უარყოფის ვალდებულება არა იმ მხარეს დაეკისრება, რომელიც ამ ფაქტს ადასტურებს (ამტკიცებს), არამედ მოწინააღმდეგე მხარეს

(პრეზუმფცია). მტკიცების ზოგადი წესი მოქმედებს იმ შემთხვევაში, როცა მატერიალური სამართლის (ან სსკის) ნორმებში არ არის სპეციალური მითითება მტკიცების ვალდებულების ანუ ტვირთის განაწილების შესახებ.

სამოქალაქო საქმეზე დასაბუთებული გადაწყვეტილების მიღების ერთადერთი გზა მტკიცებაა, რომლითაც დგინდება საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივი გარემოებები. მტკიცების პროცესში იგულისხმება პროცესის მონაწილე სუბიექტების საქმიანობა, მიმართული საქმის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტების არსებობის ან არარსებობის დასადგენად. პროცესის მონაწილე მხარეთა და სასამართლო-მტკიცებითი საქმიანობა, მოიცავს შემდეგ სტადიებს: მტკიცების საგნის განსა--ღვრა; მტკიცებულებათა შეგროვება (მტკიცებულებათა გამოვლენა, მათი შეკრება და სასამართლოში წარდგენა); მტკიცებულებათა სასამართლოში გამოკვლევა; მტკიცებულებათა შეფასება. დამტკიცებას საჭიროებს ის გარემოებები, რომლებიც ასაბუთებს სასარჩელო მოთხოვნასა და სარჩელის ფაქტობრივ გარემოებებს, მოწინააღმდეგე მხარის მიერ სარჩელის ფაქტობრივი გარემოებებისა და სასარჩელო მოთხოვნის უარყოფას, ასევე, საქმის არსებითი გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები (საქართველო- უზენაესი სასამართლო-გადაწყვეტილება, 24 თებერვალი, 2017 წელი, საქმე Nას-1206-1166-2016 წელი.).

სადავოდ მიჩნეული უფლების კანონიერება უნდა დამტკიცდეს. მხარეს დარღვეული უფლების დაცვა კონკრეტულ ფაქტებზე დაყრდნობით შეუძლია და ამ ფაქტების მითითება მხარის პრეროგატივაა. საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტები, რომელიც სადავოა, დამტკიცებას საჭიროებს, ხოლო ფაქტების დამტკიცების ტვირთი ფაქტების მიმთითებელ მხარეებს ეკისრებათ. გამონაკლისს წარმოადგენს მატერიალური სამართლით გათვალისწინებული შემთხვევა, როდესაც ფაქტების დამტკიცების ტვირთი ამა თუ იმ ნორმით განსხვავებულიაა მოწესრიგებული. მტკიცების ტვირთის მხარეთა შორის სწორად გადანაწილებას არა მარტო საპროცესო-ამართლებრივი, არამედ არსებითი მატერიალურსამართლებრივი მნიშვნელობაც აქვს, ვი---დან მხარის მიერ ამ მოვალეობის შეუსრულებლობას ან არაჯეროვნად განხორციელებას, შედეგად მოჰყვება ამავე მხარისათვის უარყოფითი, არახელსაყრელი შედეგი (სუსგ, Nას-944-894-2015, 27 ნოემბერი 2015, Nას-315-300-2015, 5 თებერვალი, 2016 წელი.). მტკიცების ტვირთის სამართლიანი და ობიექტური განაწილების სტანდარტის მიხედვით, მტკიცების ტვირთი ეკისრება მას, ვინც ამტკიცებს და არა მას, ვინც უარყოფს (სუსგ, Nას-1294-1214-2015, 27 ივნისი, 2016 წელი.).

სსკ-ის მე-4 მუხლის თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. სსკ-ის მე-3 მუხლით, დისპოზიციურობის პრინციპის მიხედვით, დადგენილია შეჯიბრებითობის პრინციპით ფაქტების დადგენა. მტკიცების ტვირთი მხარეებს შორის თანაბრადაა გადანაწილებული, მხარეები თავად განსა--ღვრავენ, თუ რომელი მტკიცებულებები გამოიყენონ

ამა თუ იმ ფაქტობრივი გარემოებების დასადასტურებლად. მოდავე მხარეებმა უნდა წარმოადგინონ მტკიცებულებები, რომლითაც დადგინდება სარჩელსა და შესაგებელში მითითებული გარემოებების უტყუარად არსებობა. დისპოზიციურობისა და შეჯიბრებითობის პრინციპები გულისხმობს მხარეების ვალდებულებას, წარმოადგინონ სარჩელში და შესაგებელში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებების უფრო მყარი და დამაჯერებელი მტკიცებულებები, რითაც სასამართლო- შეუქმნიან საკუთარი პოზიციის სარწმუნო სამართლებრივ საფუძველსა და შინაგან რწმენას (სუსგ, Nას-1227-1150-2015, 17.05.2016 წელი, Nას-1051-991-2015, 29.12.2015 წელი.).

სამოქალაქო სამართალწარმოებაში დამკვიდრებული შეჯიბრებითობის პრინციპი, პირველ რიგში, გულისხმობს მხარეთა მიერ ფაქტების მითითების სრულ ავტონომიას, რაც შეეხება მათ დამტკიცებას, ეს ის ეტაპია, როდესაც მხარემ მიუთითა სასარჩელო მოთხოვნის საფუძველად არსებული მატერიალურ-სამართლებრივი ნორმის ყველა ელემენტის შესახებ და საკითხი მტკიცების საგანში შემავალი ფაქტების არსებობა-არარსებობის დადგენას ეხება, რასთანაც ორგანულადაა დაკავშირებული მხარეთა შორის მტკიცების ტვირთის ობიექტური და სამართლიანი განაწილების ურთულესი ამოცანის გადაწყვეტა. ზოგადი წესის თანახმად, თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცო-გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს (სუსგ, საქმე Nას-1224-1149-2015, 20 მაისი, 2016 წელი.).

განსახილველ შემთხვევაში მხარეთა შორის გაფორმებული დავალების ხელშეკრულების მთავარი საგანი იყო იურიდიული მომსახურების გაწევა ბრალდებულ აბა-- ა-----ო----ს უფლებების და ინტერესების დასაცავად საგამოძიებო ორგანოებში და სასამართლოში.

საქმის მასალით დადგენილია, რომ ადვოკატ ზა--ა დო----ეს 2017 წლის 07 მარტის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე აბა-- ალ-----ის სასარგებლოდ რაიმე სახის იურიდიული მომსახურება არ გაუწევია. აღნიშნული გარემოების დამადასტურებელი რაიმე სახის მტკიცებულება მო-არჩელეს საქმეზე არ წარმოუდგენია. უფრო მეტიც საქმეში წარმოდგენილი ქ. ქუთაისის საქალაქო სასამართლო- 2019 წლის 17 იანვრის №1/----- განაჩენის მიხედვით დაცვის მხარეს წარმოადგენდნენ გი-----ი და ირ-----ი.

საქმეში წარმოდგენილი მასალით და მხარეთა ახსნა-განმარტებებით ასევე დადგენილია, რომ მესამე პირისათვის გადანდობა არ მომხდარა. საქმეში არ არსებობს რაიმე სახის მტკიცებულება, რომლითაც დადასტურდებოდა აბა-- ალ-----ის მშობლების მიერ ად--ა ჰა-----ა--ე მესამე პირისთვის დავალების გადანდობის უფლება.

საქმეში წარმოდგენილი მასალით ასევე არ დასტურდება მოპასუხეთა მიერ მო-

არჩელისთვის 11000 აშშ დოლარის გადაცემის ფაქტი და მო-არჩელე ად---ა ჰა---
---ას მიერ ადვოკატ ზა--ა დო----ისთვის აბა-- ალ-----ის იურიდიული
მომსახურების საფასურის გადახდა საკუთარი სახსრებით.

6.2. მო-არჩელე მხარემ ასევე ვერ დაადასტურა, რომ მან როგორც აბა-- ა-----რ-
ო----ს ინტერესების დამცველმა ადვოკატმა სისხლის სამართლის საქმეზე
გარდა საადვოკატო მომსახურების 6000 ლარისა, აიღო ნაწილ-ნაწილ 3000
ლარი გზის და ასევე სხვა ხარჯებისთვის ად---ა ჰა-----ასგან.

სასამართლო განმარტავს, რომ განსახილველ შემთხვევაში წარმოდგენილი
ხელწერილი არ არის სათანადო წესით დამოწმებული და ვერ განიხილება,
როგორც მტკიცებულებითი ხასიათის დოკუმენტი.

აქვე სასამართლო განმარტავს, რომ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ მო-არჩელე ად---ა
ჰა-----ას მიერ დადასტურდებოდა ადვოკატ ზა--ა დო----ისთვის გზის და სხვა
ხარჯის 3000 ლარის გადაცემის ფაქტი, აღნიშნული ვერ გამოდგებოდა
მოპასუხეთათვის მითითებული თანხის დაკისრების საფუძვლად, რადგან
ვალდებულებით-სამართლებრივი ურთიერთობა არსებობდა მო-არჩელე ად---ა
ჰა-----ას და ადვოკატ ზა--ა დო----ეს შორის და არა მოპასუხეებს და მო-
არჩელეს შორის. აღნიშნულიდან გამომდინარე კი მო-არჩელეს მოთხოვნის
უფლება შესაძლებელია ჰქონოდა არა მოპასუხეების, არამედ ზა--ა დო----ის
მიმართ.

**ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე მო-არჩელემ ვერ შეძლო კუთვნილი
მტკიცების ტვირთის რეალიზება სათანადო მტკიცებულების
წარმოდგენის გზით, რაც სარჩელის დაკმაყოფილება-ე უარის თქმის
საფუძველია.**

7. საპროცესო ხარჯები

7.1 საქართველო- სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი
ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის
სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს,
თუნდაც ეს მხარე გათავისუფლებული იყო- სახელმწიფო ბიუჯეტში
სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი დაკმაყოფილებულია
ნაწილობრივ, მაშინ მო-არჩელეს ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მიეკუთვნება
სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რაც სასამართლო-
გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს - სარჩელის
მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მო-არჩელეს უარი
ეთქვა. ვი---დან განსახილველ შემთხვევაში სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, მის
მიერ გადახდ---ი სახელმწიფო ბაჟი 272 ლარი უნდა ჩაითვალოს- სახელმწიფო
ბიუჯეტში გადახდ---ად.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები

საქმეზე სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება გამოყენებული არ ყოფილა.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველო-სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 49-ე, 53-ე, 243-244-ე, 248-249-ე, 257-ე, 259¹-ე, 369-ე მუხლებით და

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა:

1. ად---ა ჰა-----ას სარჩელი არ დაკმაყოფილდეს;
2. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოში დააბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილი მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით თბილისის რაიონული (საქალაქო) სასამართლო-მეშვეობით;
3. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არაუგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს თბილისის რაიონულ (საქალაქო) სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

**მო-ამართლე
ეცადაშვილი**

თინათინ